

การคัดเลือกพันธุ์มะพร้าวลูกผสมกะทิให้เหมาะสมในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน

หยกทิพย์ สุตารีย์^{1/} ทิพยา ไกรทอง^{1/} ปริญดา หรุษหิม^{2/} ปัญจพล สิริสุวรรณมา^{3/}

บทคัดย่อ

การคัดเลือกพันธุ์มะพร้าวลูกผสมกะทิให้เหมาะสมในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน วัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกมะพร้าวที่มีความเป็นกะทิ ต้นเตี้ย อายุการให้ผลผลิตเร็ว และปรับตัวต่อสภาพพื้นที่ปลูกได้ดี เริ่มดำเนินในปี 2554-2558 (ระยะที่ 1) ในปี 2559-2563 (ระยะที่ 2) วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design ; RCBD) มี 4 ซ้ำ 5 กรรมวิธี ประกอบด้วย กรรมวิธีที่ 1 น้ำหอม x กะทิ (NHK) กรรมวิธีที่ 2 มลายูสีเหลืองต้นเตี้ย x กะทิ (YDK) กรรมวิธีที่ 3 มลายูสีแดงต้นเตี้ย x กะทิ (RDK) กรรมวิธีที่ 4 พุงเค็ล็ด x กะทิ (TKK) และกรรมวิธีที่ 5 เวสต์อัฟริกันต้นสูง x กะทิ (WAK) พบว่า กลุ่มประชากรพันธุ์มะพร้าวลูกผสมกะทิ TKK สามารถปรับตัวกับสภาพแวดล้อมแห้งแล้งได้ดีเมื่อเทียบกับกลุ่มประชากรพันธุ์มะพร้าวลูกผสมกะทิพันธุ์อื่นๆ มีอัตราการรอดตายมากที่สุดถึง 59 ต้น (82 %) โดยจำนวนทางใบทั้งหมด และจำนวนทางใบเพิ่มเฉลี่ยมีจำนวนมากที่สุด ส่งผลต่อการให้ผลผลิตมะพร้าว ส่วนด้านความสูงในกลุ่มประชากรพันธุ์มะพร้าวลูกผสมกะทิ TKK มีข้อปล้องค่อนข้างถี่แสดงให้เห็นว่า การเจริญเติบโตทางด้านความสูงค่อนข้างช้า ซึ่งเป็นลักษณะที่ดีสำหรับการคัดเลือกพันธุ์ที่มีลักษณะต้นเตี้ย อายุการออกจั่นแรกเฉลี่ย 60 เดือน ซึ่งมีต้นออกจั่นจำนวนมากที่สุด 14 ต้น (102 จั่น) จั่นแรกบานครบ 50 เปอร์เซ็นต์ เฉลี่ยเมื่ออายุ 78 เดือน มีการพัฒนาของจั่นมากที่สุด โดยมีจำนวนจั่นบานเฉลี่ย 7 จั่น/ต้น/ปี (385 จั่น) และการคัดเลือกความเป็นกะทิด้วยการผสมพันธุ์ด้วยมือ (hand pollination) ร่วมกับการวิเคราะห์ความเป็นกะทิด้วยเครื่องหมายดีเอ็นเอชนิด SNPs พบว่า กลุ่มประชากรพันธุ์มะพร้าวลูกผสมกะทิ TKK มีความเป็นลูกผสมกะทิ (heterozygous) มากที่สุด จำนวน 52 ต้น (88 %) และไม่เป็นกะทิ (homozygous) จำนวน 7 ต้น (12 %)

รหัสทะเบียนวิจัย 01-56-59-01-01-00-07-59

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร อ. สวี จ. ชุมพร 86130 โทร 077-556073 โทรสาร 077-556026

^{2/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชสุราษฎร์ธานี อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี 84170 โทรศัพท์ 077-300029 โทรสาร 077-300029

^{3/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม อ.เมือง จ.นครพนม 48000 โทรศัพท์ 042-532586 โทรสาร 042-532586